

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه تهران

دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی

پایان نامه :

جهت اخذ مدرک کارشناسی ارشد

رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی

موضوع :

بررسی علل عدم شرکت دختران مقطع متوسطه شهرستان تربت حیدریه

در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه

استاد راهنما :

جناب آقای دکتر محمود شیخ

استاد مشاور :

جناب آقای دکتر فضل ا... باقرزاده

محقق :

مهدی متقی پور

زمستان ۱۳۷۹

۳۸۱-۴

تقلیم به :
همسر مهربان و فداکارم که در تمام مراحل زندگی مشوق و همراه من بوده است .

پسره تهالی

خلاصه تحقیق

هءف تحقیق حاضر بررسی علل عدم شرکت دختران مقطع دبیرستان شهرستان تربت حیدریه در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه یا خارج از مدرسه می باشد.

شیوه تحقیق از نوع توصیفی بوده و در سطح کلیه دانش آموزان دختر مقطع دبیرستان و پیش دانشگاهی اعم از دولتی و غیر دولتی شهرستان تربت حیدریه انجام شده است.

شیوه نمونه برداری بطور تصادفی ساده و به نسبت حجم دانش آموزان هر مدرسه صورت گرفته است. حجم نمونه با توجه به حجم جامعه آماری (۶۳۱ نفر) و بر اساس جدول نمونه گیری ادنسکی، ۳۵۴ نمونه پیش بینی گردید که پس از توزیع و جمع آوری پرسشنامه، حجم نمونه به ۲۶۸ نفر تقلیل یافت.

ابزار اندازه گیری در این تحقیق استفاده از پرسشنامه بوده که در ۲ بخش :

الف) مشخصات فردی شامل ۹ سؤال.

ب) بخش پرسشنامه شامل ۲۰ سؤال (۱۹ سؤال بسته و یک سؤال باز).

محاسبات آماری به صورت توصیفی انجام شد، که شامل رسم جداول توزیع فراوانی (ساده، درصدی، درصد اصلاح شده)، نمودارها، منحنی ها و تجزیه و تحلیل یافته هاست.

با توجه به اهداف و سئوالات تحقیق و نتایج حاصله، محدودیتهای و موانع شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه به ترتیب زیر است.

کمبود فضا و امکانات لازم (۸۷/۶۹ درصد)، عدم توجه مسئولین (۸۴/۱۵ درصد)، نامناسب بودن وقت فعالیت اماکن ورزشی (۸۱/۵۸ درصد)، نداشتن وقت آزاد (۶۹/۰۶ درصد)، زیاد بودن هزینه شرکت در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه (۶۷/۳ درصد)،

ترس از افت تحصیلی (۶۴/۰۴ درصد)، عدم تخصص مربیان اماکن ورزشی (۶۴/۰۲ درصد)، مزاحمت از جانب دیگران در مسیر رفت و برگشت (۵۹/۹۲ درصد)، عدم اطلاعات کافی در مورد ورزش (۵۵/۵۱ درصد)، علاقه نداشتن به ورزش (۵۳/۰۱ درصد)، مخالفت والدین (۴۳/۸۲ درصد)، تنبلی (۴۰/۹۸ درصد)، نگرانی از نگرش منفی سایرین (۴۰/۸۲ درصد)، ترس از عدم موفقیت در فعالیتهای فوق برنامه (۴۰/۶۸ درصد)، ترس از گرایش به سمت بزهکاریهای اجتماعی (۳۹/۸۵)، نگرانی آسیب به اعتقادات مذهبی (۳۸/۸۱ درصد)، تفکر تأثیرات منفی ورزش بر ظاهر زنانه (۳۳/۴۵ درصد)، اشتغال به سایر فعالیتهای (۳۲/۷۱ درصد)، عدم سلامت جسمانی (۲۰/۴۵ درصد).

تَشْکَر و قَدْرَدَانِی

﴿ مَنْ لَمْ یَشْکُرِ الْمَخْلُوقَ لَمْ یَشْکُرِ الْخَالِقَ ﴾

خداوند بزرگ را شکرگزارم که فرصت انجام این تحقیق را به بنده حقیر عطا فرمود و لازم می دانم از همه بزرگوارانی که به طریقی در اجرای این مهم مساعدت فرمودند، تشکر و قدردانی نمایم.

از اساتید ارجمند جناب آقای دکتر محمود شیخ و آقای دکتر فضل ا... باقرزاده که در تمام مراحل تحقیق از راهنماییهای ارزنده ایشان برخوردار بودم، سپاسگزارم.

از برادر عزیز و بزرگوارم جناب آقای علیرضاسفیدکار به لحاظ خدمات رایانه ای و سایر همکاریهای بیدریغشان نهایت تشکر و قدردانی را دارم و آرزوی موفقیت برای وی و خانواده ایشان از درگاه متعال خواستارم.

از خواهر عزیز و همسر فداکارم که در نهایت لطف و همکاری در خصوص تهیه، توزیع و جمع آوری پرسشنامه ها مرا یاری نموده اند، کمال تشکر را دارم.

در پایان از همه دوستان و عزیزانی که مشوق من در طول تحصیل و زندگی بوده اند،

قدردانی نموده، و موفقیت آنان را در تمامی مراحل زندگی آرزومندم.

فهرست مطالب :

صفحه	عنوان
۱	فصل اول : طرح تحقیق
۳	مقدمه
۶	بیان مسئله
۷	ضرورت و اهمیت مسئله
۹	اهداف تحقیق
۱۲	محدودیت‌های تحقیق
۱۲	تعریف واژه ها
۱۴	فصل دوم: پیشینه و ادبیات تحقیق
۱۷	الف) پیشینه تحقیق
۱۷	۱- سوابق تحقیقات مشابه تحقیق حاضر
۲۴	۲- نتیجه گیری از یافته های تحقیقات
۲۵	ب) ادبیات تحقیق
۲۵	مقدمه
۲۶	نقش ورزش به عنوان فعالیت‌های فوق برنامه در اوقات فراغت
۲۹	ورزش برای مردم چه کاری انجام می دهد؟
۳۰	نقش ورزش در پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی
۳۴	فصل سوم : روش و مراحل اجرای تحقیق
۳۵	روش تحقیق
۳۵	جامعه آماری تحقیق
۳۵	نحوه انتخاب نمونه ها

- متغیرهای تحقیق ----- ۳۶
- وسیله جمع آوری اطلاعات ----- ۳۷
- شیوه جمع آوری اطلاعات ----- ۳۸
- روشهای تحلیل آماری داده های تحقیق ----- ۳۸
- فصل چهارم : یافته ها و تجزیه و تحلیل اطلاعات ----- ۳۹
- فصل پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادات ----- ۱۰۲
- الف) نتیجه تحقیق ----- ۱۰۴
- ب) پیشنهادات ----- ۱۰۸
- پیشنهادات مبتنی بر یافته های تحقیق ----- ۱۰۸
- ۱- پیشنهادات پژوهشگر ----- ۱۱۱
- پیوستها : ----- ۱۱۲
- فهرست منابع و مآخذ ----- ۱۱۳
- پرسشنامه تحقیق ----- ۱۱۶

فهرست جداول :

عنوان جدول	صفحه
جدول ۱- توزیع نقش مخالفت والدین با شرکت فرزندانشان در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه بر میزان عدم شرکت آنان در این فعالیتها.	۴۱-----
جدول ۲- توزیع تأثیر ترس از افت تحصیلی در نتیجه شرکت در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در این فعالیتها.	۴۴-----
جدول ۳- توزیع تأثیر ترس از گرایش به سمت بزهکاریهای اجتماعی در باشگاههای ورزشی، بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی این اماکن	۴۷-----
جدول ۴- توزیع نقش نگرانی آسیب به اعتقادات مذهبی در نتیجه شرکت در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در این فعالیتها	۵۰-----
جدول ۵- توزیع نقش نگرانی از نگرش منفی اسیرین نسبت به آزمودنیها در نتیجه شرکت در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه بر میزان عدم شرکت آنان در این فعالیتها	۵۳-----
جدول ۶- توزیع نقش تفکر ((تأثیرات منفی ورزش بر ظاهر زنان)) بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای خارج از مدرسه	۵۶-----
جدول ۷- توزیع تأثیر کمبود فضاهای کافی و مناسب ورزش دختران بر میزان پرداختن آنان به فعالیتهای خارج از مدرسه	۵۹-----
جدول ۸- توزیع نقش نامناسب بودن وقت فعالیت فضاهای و اماکن ورزشی بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه	۶۲-----
جدول ۹- توزیع تأثیر نداشتن وقت آزاد بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه	۶۵-----
جدول ۱۰- توزیع تأثیر علاقه نداشتن به ورزش بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه	۶۸-----
جدول ۱۱- توزیع تأثیر تنبلی بر میزان پرداختن به فعالیتهای ورزشی فوق برنامه	۷۱--
جدول ۱۲- توزیع نقش زیاد بودن هزینه شرکت در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه، بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در این فعالیتها	۷۴-----

- جدول ۱۳- توزیع تأثیر اشتغال به فعالیتهای غیر از ورزش بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای فوق برنامه ----- ۷۷
- جدول ۱۴- توزیع تأثیر ترس از عدم موفقیت در فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه، بر میزان عدم شرکت در این فعالیتها ----- ۸۰
- جدول ۱۵- توزیع تأثیر عدم سلامت جسمانی بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه ----- ۸۳
- جدول ۱۶- توزیع نقش عدم اطلاعات کافی در رابطه با ورزش و فوائد آن بر میزان نپرداختن به فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه. ----- ۸۶
- جدول ۱۷- توزیع تأثیر مزاحمت از جانب دیگران در مسیر رفت و برگشت بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه ----- ۸۹
- جدول ۱۸- توزیع تأثیر عدم تخصص مربیان اماکن ورزشی، بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی در این مکان ----- ۹۲
- جدول ۱۹- توزیع تأثیر عدم توجه مسئولین به ورزش بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه. ----- ۹۵
- جدول ۲۰- توزیع نظر آزمودنیها در خصوص موانع و محدودیتهای شرکت در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه ----- ۹۸

فهرست نمودارها :

عنوان نمودار

صفحه

- نمودار ۱- توزیع نقش مخالفت والدین با شرکت فرزندانشان در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه بر میزان عدم شرکت آنان در این فعالیتها ----- ۴۲
- نمودار ۲- توزیع تأثیر ترس از افت تحصیلی در نتیجه شرکت در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در این فعالیتها ----- ۴۵
- نمودار ۳- توزیع تأثیر ترس از گرایش به سمت بزهکاریهای اجتماعی در باشگاههای ورزشی، بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی این اماکن ----- ۴۸
- نمودار ۴- توزیع نقش نگرانی آسیب به اعتقادات مذهبی در نتیجه شرکت در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در این فعالیتها ----- ۵۱
- نمودار ۵- توزیع نقش نگرانی از نگرش منفی اسیرین نسبت به آزمودنیها در نتیجه شرکت در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه بر میزان عدم شرکت آنان در این فعالیتها ----- ۵۴
- نمودار ۶- توزیع نقش تفکر ((تأثیرات منفی ورزش بر ظاهر زنان)) بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای خارج از مدرسه ----- ۵۷
- نمودار ۷- توزیع تأثیر کمبود فضاهای کافی و مناسب ورزش دختران بر میزان نپرداختن آنان به فعالیتهای خارج از مدرسه ----- ۶۰
- نمودار ۸- توزیع نقش نامناسب بودن وقت فعالیت فضاهای و اماکن ورزشی بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه ----- ۶۳
- نمودار ۹- توزیع تأثیر نداشتن وقت آزاد بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه ----- ۶۶
- نمودار ۱۰- توزیع تأثیر علاقه نداشتن به ورزش بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه ----- ۶۹
- نمودار ۱۱- توزیع تأثیر تنبلی بر میزان نپرداختن به فعالیتهای ورزشی فوق برنامه -- ۷۲
- نمودار ۱۲- توزیع نقش زیاد بودن هزینه شرکت در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه، بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در این فعالیتها ----- ۷۵

- نمودار ۱۳- توزیع تأثیر اشتغال به فعالیتهای غیر از ورزش بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای فوق برنامه ----- ۷۸
- نمودار ۱۴- توزیع تأثیر ترس از عدم موفقیت در در فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه، بر میزان عدم شرکت در این فعالیتها ----- ۸۱
- نمودار ۱۵- توزیع تأثیر عدم سلامت جسمانی بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه ----- ۸۴
- نمودار ۱۶- توزیع نقش عدم اطلاعات کافی در رابطه با ورزش و فوائد آن بر میزان پرداختن به فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه ----- ۸۷
- نمودار ۱۷- توزیع تأثیر مزاحمت از جانب دیگران در مسیر رفت و برگشت بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه ----- ۹۰
- نمودار ۱۸- توزیع تأثیر عدم تخصص مربیان اماکن ورزشی ، بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی در این مکان ----- ۹۳
- نمودار ۱۹- توزیع تأثیر عدم توجه مسئولین به ورزش بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه ----- ۹۶
- نمودار ۲۰- توزیع نظر آزمودنیها در خصوص موانع و محدودیتهای شرکت در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه ----- ۹۹

فهرست منحنی ها :

عنوان منحنی

صفحه

- منحنی ۱- توزیع نقش مخالفت والدین با شرکت فرزندانشان در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه بر میزان عدم شرکت آنان در این فعالیتها ----- ۴۳
- منحنی ۲- توزیع تأثیر ترس از افت تحصیلی در نتیجه شرکت در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در این فعالیتها ----- ۴۶
- منحنی ۳- توزیع تأثیر ترس از گرایش به سمت بزهکاریهای اجتماعی در باشگاههای ورزشی، بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی این اماکن ----- ۴۹
- منحنی ۴- توزیع نقش نگرانی آسیب به اعتقادات مذهبی در نتیجه شرکت در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در این فعالیتها ----- ۵۲
- منحنی ۵- توزیع نقش نگرانی از نگرش منفی اسیرین نسبت به آزمودنیها در نتیجه شرکت در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه بر میزان عدم شرکت آنان در این فعالیتها ----- ۵۵
- منحنی ۶- توزیع نقش تفکر ((تأثیرات منفی ورزش بر ظاهر زنان)) بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای خارج از مدرسه ----- ۵۸
- منحنی ۷- توزیع تأثیر کمبود فضاهای کافی و مناسب ورزش دختران بر میزان پرداختن آنان به فعالیتهای خارج از مدرسه ----- ۶۱
- منحنی ۸- توزیع نقش نامناسب بودن وقت فعالیت فضاهای و اماکن ورزشی بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه ----- ۶۴
- منحنی ۹- توزیع تأثیر نداشتن وقت آزاد بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه ----- ۶۷
- منحنی ۱۰- توزیع تأثیر علاقه نداشتن به ورزش بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه ----- ۷۰
- منحنی ۱۱- توزیع تأثیر تنبلی بر میزان پرداختن به فعالیتهای ورزشی فوق برنامه ----- ۷۳
- منحنی ۱۲- توزیع نقش زیاد بودن هزینه شرکت در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه، بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در این فعالیتها ----- ۷۶

- منحنی ۱۳- توزیع تأثیر اشتغال به فعالیتهای غیر از ورزش بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای فوق برنامه ----- ۷۹
- منحنی ۱۴- توزیع تأثیر ترس از عدم موفقیت در در فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه، بر میزان عدم شرکت در این فعالیتها ----- ۸۲
- منحنی ۱۵- توزیع تأثیر عدم سلامت جسمانی بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه ----- ۸۵
- منحنی ۱۶- توزیع نقش عدم اطلاعات کافی در رابطه با ورزش و فوائد آن بر میزان پرداختن به فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه ----- ۸۸
- منحنی ۱۷- توزیع تأثیر مزاحمت از جانب دیگران در مسیر رفت و برگشت بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه ----- ۹۱
- منحنی ۱۸- توزیع تأثیر عدم تخصص مربیان اماکن ورزشی ، بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی در این مکان ----- ۹۴
- منحنی ۱۹- توزیع تأثیر عدم توجه مسئولین به ورزش بر میزان عدم شرکت آزمودنیها در فعالیتهای ورزشی خارج از مدرسه ----- ۹۷
- منحنی ۲۰- توزیع نظر آزمودنیها در خصوص موانع و محدودیتهای شرکت در فعالیتهای ورزشی فوق برنامه ----- ۱۰۰

((فصل اول))

طرح تحقیق